

VALBEREDNINGEN: "intresset glädjande stort"

Tre helt nya namn finns i valberedningens förslag till ny förbundsstyrelse (FS). I övrigt föreslås omval om än med en viss ommöblering inom styrelsen. Tar kongressen beslut om en minskad styrelse stannar förslaget vid två nya ledamöter.

– Efter en turbulent period har FS nu hittat fungerande arbetsformer, vi har därför vägt kontinuitet mot förnyelse och stannat för många omval, säger Ulrika Sharifi, valberedningens ordförande. Med fungerande arbetsformer är det däremot dags att höja ambitionsnivån, det finns förväntningar på tydligare fokus och mer energi och handlingskraft i styrelsearbetet. Med vårt förslag försöker vi tillföra detta.

ULRIKA SHARIFI BERÄTTAR att valberedningen har fått inte mindre än 32 nomineringar för nyval fördelade på 24 kandidater, de flesta meriterade och kunniga psykologer:

– Intresset bland medlemmarna har varit glädjande stort. Vi har intervjuat samtliga nominerade och det har inte

varit svårt att fylla styrelseposterna, det svåra har varit att välja bort kandidater.

DE NYA NAMNEN i valberedningens förslag är Eva Hedenstedt, 54, egenföretagare och kliniker, Umeå, Kristina Pollack, 68, konsult och ordförande för Yrkesföreningen Arbetstlivets psykologi, bosatt på Lidingö samt Fredrik Wagnström, 36, neuropsykolog, Göteborg. Som ny FS-ledamot föreslås också Maria Lindhe, som dock tidigare deltagit i styrelsearbetet som ordinarie studerandeledamot.

Tre av de nuvarande styrelseledamöterna är inte föreslagna för omval, nämligen förste viceordföranden Helén Antonson och ledamöterna Mats Byström och Inger Ericsson.

FS föreslår i en proposition till kon-

gressen en förbundsstyrelse som består av nio ledamöter varav en studerandeledamot i stället för dagens 12 (två studerandeledamöter). Valberedningen presenterar därför två förslag, ett med tio yrkesverksamma ledamöter och ett med endast åtta ledamöter. I det senare förslaget finns inte Eva Hedenstedt och Bengt Persson med.

Studerandeledamöter väljs av kongressen på förslag av Studeranderådet. Även när det gäller Vetenskapliga

Ulrika Sharifi, ordförande i valberedningen.

FOTO: EVA BRITA JÄRNEFORS

Förslag till förbundsstyrelse:

ALTERNATIV I

Förbundsordförande:
Lars Ahlin, 57, Lund,
(Omval)

Andre viceordförande:
Magnus Rydén, 37,
Halmstad, arbetsförmed-
lingen.
(Nyval i presidiet)

Maria Lindhe, 29,
Stockholm
PTP-psykolog, tidigare
studerandeledamot i FS.
(Nyval)

Första viceordförande:
Julia Stenberg, 36, Lund,
skolpsykolog,
Resurscentrum i
Staffanstorps
(Nyval i presidiet)

Övriga ledamöter:
Eva Hedenstedt, 54,
Umeå,
egenföretagare, kliniker.
(Nyval)

Renée From Mokhtar, 51.
Asarum, primärvårdspsy-
kolog.
(Omval)

Förslag till ledamöter i råden:

rådet (VR) presenterar valberedningen två alternativa förslag. Ett med sju ledamöter enligt nuvarande stadga, varav kongressen utser fem samt ett förslag med ett presidium bestående av tre ledamöter. I en proposition till kongressen föreslår FS nämligen ett flexiblare VR, där FS utser övriga ledamöter efter behov.

– Också här har vi försökt hitta en balans mellan omval och ledamöter som kan bidra med nya perspektiv, säger Ulrika Sharifi. Vi har försökt få med representanter för olika vetenskapliga områden och olika lärosäten, både män och kvinnor och en viss åldersspridning.

FÖR BÅDE ETIKRÅDET och Specialistrådet föreslår valberedningen omval av samtliga ledamöter. Etikrådet har haft två fyllnadsval under mandatperioden och valberedningen vill därför inte ändra på den nuvarande sammansättningen av ledamöter. När det gäller Specialistrådet räknar valberedningen med att ett generationsskifte kommer att ske under nästa mandatperiod, och tipsar därför om intressanta kandidater till utskotten. ■

MAJA AHLROOS

Etikrådet

Omval av samtliga ledamöter

Per Magnus Johansson, ordförande
Ann-Christine Cederquist, vice ordförande
Seppo-Matti Salonen, väljs för två mandatperioder
Birgitta Johansson Niemelä
Kristina Taylor
Anita Wäster

Specialistrådet

Omval av samtliga ledamöter

Håkan Nyman, ordförande
Ulla-Britt Selander, sekreterare
Gunvor Bergquist, arbetslivets psykologi
Roland Ericsson, klinisk psykologi
Ingela Palmér, pedagogisk psykologi
Bengt Sonesson, klinisk psykologi/neuropsykologi

Vetenskapliga rådet

ALTERNATIV I

Sju ledamöter enligt nuvarande stadga, varav kongressen utser fem:
Jan Forslin, ordförande, omval
Gunilla Guvå, omval
Eva Tideman, omval
Mikael Henningsson, nyval
Lennart Melin, nyval

ALTERNATIV II

Presidium tre personer enligt proposition:
Jan Forslin, ordförande omval
Gunilla Guvå, omval
Lennart Melin, nyval

Revisorer:

Birgit Hansson, omval

Jean-Michel Saury, omval

Kongresspresidium:

Stefan Jern, ordförande

Birgit Hansson, vice ordförande

Göran Skogman, sekreterare

Kansliet, sekreterare

Bengt Persson, 59, Växjö, fil dr, klinikövergripande tjänstgöring. (Omval)

Kerstin Twedmark, 57, Göteborg egenföretagare. (Omval)

Kristina Pollack, 68, Lidingö, arbetslivspsykolog, konsult i säkerhetsfrågor. (Nyval)

Fredrik Wagnström, 36, Göteborg, neuropsykolog. (Nyval)

ALTERNATIV II

Om kongressen röstar för förbundsstyrelsens proposition om en styrelse på endast åtta ledamöter, föreslår valberedningen samma ledamöter med undantag av Bengt Persson och Eva Hedenstedt, samt endast en viceordförande, Julia Stenberg.

Höjd medlemsavgift efter 14 år

Med 10 till 30 kronor beroende på månadsinkomst vill (FS) höja medlemsavgiften från och med 1 juli i år och lika mycket i ett andra steg i januari 2011. Höjningen är den första på 14 år.

1996, då medlemsavgiften senast höjdes, utgjorde avgiften 1,3 procent av medlemmarnas genomsnittslön (då 19 800 kr). I år var avgiftens andel av en medelinkomst på 31 500 kr endast 0,9 procent. En höjning av avgiften är nödvändig om förbundet ska kunna bibehålla den nuvarande ambitionsnivån i verksamheten, motiverar FS sitt förslag. FS föreslår också en gemensam inkomstförsäkring för förbundets medlemmar, vilket skulle innebära en tilläggsavgift på 25 kronor som bakas in i medlemsavgiften.

Förslaget innebär att den lägsta avgiften från juli i år, vid en månadslön under 5 000 kr skulle bli 70 kr och den högsta 365 kr för inkomster över 40 000. Från 1 januari 2011 blir motsvarande medlemsavgifter 70 respektive 400 kr.

DEN STÖRSTA förändringen gäller psykologer med eget företag. De betalar i dag en serviceavgift till Psykologföretagarna AB på 220 kr plus en halv avgift till förbundet relaterad till inkomsten, det vill säga 30 till 165 kr. FS föreslår nu en höjning av serviceavgiften till 250 kr samt en enhetlig avgift till förbundet på 155 kr som 2011 höjs till 160 kr. Avgiften till förbundet ska alltså, enligt förslaget, inte längre vara inkomstrelaterad. Serviceavgiften till Psykologföretagarna AB är

dock avdragsgill.

Det avgiftsfria året för studerandemedlemmar tas bort och ersätts av en medlemsavgift på 30 kr. För pensionärer föreslås en medlemsavgift på 70 kr under båda åren och det gäller även pensionärer som är medlemmar i Psykologföretagarna.

FS FÖRESLÅR KONGRESSEN två alternativa förslag när det gäller avgiftshöjningen 2011, ett där en gemensam inkomstförsäkring ingår, vilket betyder en tilläggsavgift på 25 kr i månaden och ett medlemsavgifter där den gemensamma inkomstförsäkringen inte finns med.

Försäkringen innebär att yrkesverksamma medlemmar vid arbetslöshet under sex

månader kan få ut 80 procent av lönen upp till en månadslön på 50 000 kr.

Taket i a-kassan sänktes 2007 till 80 procent av 18 700 kr, vilket som mest ger 14 960 kr i månaden oberoende av tidigare lön. Försäkringen gäller dock endast personer under 62 år.

Den avgiftshöjning FS föreslår skulle från och med 2011 (inklusive inkomstförsäkringen) höja genomsnittsavgiften till 1,1 procent av 2009 års medellön. FS föreslår vidare att förbundsstyrelsen ska ges rätt att från 2012 korrigerar avgiftsskalorna så att avgifterna även framgent motsvarar 1,1 procent av medellönen baserad på föregående års lönestatistik.

Den föreslagna avgiftshöjningen beräknas ge förbundet två miljoner kronor under andra halvåret 2010 och cirka 3,5 miljoner från och med januari 2011. ■

MAJA AHLROOS

Högre lön för PTP och ny-legitimerade

Förbundsstyrelsen, FS, föreslår i "Propositionen om handlingsprogram i villkorsfrågor" att kongressen ska anta det föreslagna policydokumentet, som bland annat handlar om att fortsätta ställa krav på högre lön för PTP och nylegitimerade psykologer, samt behålla lönebildningsmodellen.

Frågan om PTP-löner och ingångslön för nyutbildade psykologer är högaktuell. I såväl VG Regioner som i Region Skåne har psykologföreningar, men också psykologstuderande runt om i landet, reagerat på de låga lönerna. Något som förbundet aktivt ska arbeta för att förändra. Förbundets krav på högre ingångslön för PTP-psykologer och nyutexaminerade står kvar.

LÖNESÄTTNINGEN, som sätts utifrån verksamheternas förutsättningar och behov, föreslås vara kvar. Lönemodellen innebär att lönen "ska vara individuell och differentierad och sättas utifrån kända verksamhetsbaserade lönekriterier. De ska i sin tur grundas på arbetsuppgifternas svårighetsgrad och ansvar, bidrag till målpåfyllelse, krav på kunskap, erfarenhet och initiativförmåga."

Förbundet fortsätter även sitt arbete med att verka för större möjlighet för medlemmar att byta arbetsgivare som strategi för högre lön.

Att fortsätta motverka god-

Förslag till höjda medlemsavgifter

Inkomst före skatt	Medlemsavgift/månad	
	1 juli 2010	1 januari 2011
17 000 - 27 999	300 kr	330 kr
28 000 - 39 999	330	355
40 000 -	365	400
Psykologföretagare	155	160
PTP-tjänst	110	120
Studerandavgift	30	30
Pensionär	70	70

För en tilläggsavgift på 25 kronor erbjuds medlemmarna en kollektiv inkomstförsäkring.

tycke vid lönesättning, samt aktivt motverka osakliga löneskillnader på grund av kön eller etnicitet är ytterligare frågor som förbundet föreslår. I policydokumentet föreslås även inrättandet av fler specialisttjänster.

DET ÄR VIKTIGT att lyfta fram kompetens som psykologer bidrar med i sina verksamheter. Förbundet anser att arbetsgivaren har ansvar för de anställda psykologernas behov av vidare- och fortbildning och kompetensutveckling utifrån verksamhetens krav.

Det fackliga arbetet värdesätts stort av förbundet. Det är viktigt att förtroendevalda ska känna sig uppskattade av såväl medlemmar som förbundet, i form av stöd och uppmuntran, men också att förbundet ska ”verka för att förbättra de fackliga företrädarnas villkor bland annat genom att ställa krav på lönenivå och löneutveckling som avspeglar även det värde de tillför verksamheten genom sitt

fackliga arbete i förhållande till arbetsgivaren.”

Den psykiska och fysiska arbetsmiljön är viktig. För att den ska hålla hög kvalitet konstaterar FS att det måste finnas möjlighet för avlastning, som handledning. Möjlighet till friskvård på arbetstid är också betydelsefull. Hot och våld förekommer där psykologer arbetar. FS konstaterar att säkerheten inom arbetsmiljöområdet har varit eftersatt. Därför bör insatser göras så att dessa brister elimineras.

FS FORTSÄTTER ATT verka för jämställdhet. Enligt förslaget ska FS ”medverka till att identifiera, förebygga och motverka diskriminering så att lika rättigheter främjas oavsett kön, ålder, religion, sexuell läggning, funktionshinder eller etnisk och kulturell bakgrund.” Målet är, bland annat, att nå en jämnare könsfördelning, men också att undvika skillnader i lön mellan män och kvinnor som utför lika arbete. ■

KAJSA HEINEMANN

Yrkesföreningen för socialtjänsten läggs ner

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att lägga ner Föreningen för psykologer i socialtjänsten som yrkesförening i förbundet.

Anledningen är att föreningen inte längre har någon styrelse och inte har bedrivit någon verksamhet under de senaste åren. Det har inte heller funnits förbundsmed-

lemmar som varit intresserade av att engagera sig i föreningen. De pengar som föreningen disponerat har redan återbetalats till förbundet. ■

Policy för evidensbaserad psykologisk praktik

Förbundsstyrelsen lägger fram ett policydokument till kongressen om evidens.

– Vi har känt behov av att formulera vad som är vetenskap och beprövad erfarenhet inom vårt område, säger Lars Ahlin, förbundsordförande i Psykologförbundet.

– Vi har också känt ett behov av att möta olika ståndpunkter om vad som stämmer överens när det gäller denna fråga. Evidensdiskussionen som pågått under 2009 har ytterligare visat ett behov av att ta fram ett policydokument, säger Lars Ahlin.

Psykologförbundet i USA, American Psychological Association, APA, antog 2005 dokumentet *Evidence-Based Practice in Psychology*, vilket utgör riktlinjer för psykologers kliniska verksamhet. Två år senare antog Norsk Psykologforening *Prinsippläring om evidensbasert psykologisk praksis* som i princip är detsamma som APAs.

VETENSKAPLIGA RÅDET, VR, fick 2008 i uppdrag av Psykologförbundets styrelse att fritt översätta och anpassa APAs riktlinjer för svenskt bruk. VR har efter en lång diskussion utformat ett förslag som styrelsen antagit och nu lägger fram till kongressen med namnet: Policy och riktlinjer för evidensbaserad psykologisk praktik.

På vilket sätt skiljer sig ert förslag från APAs policydokument?

– Vi har försökt bredda innehållet jämfört med APAs dokument. Vi ansåg att APAs dokument hade för stor slagsida åt det kliniska

FOTO: JOHAN PAULIN

Lars Ahlin vill ge medlemmarna policydokument i vetenskapliga frågor.

hålllet. Vetenskapliga rådet har låtit översätta och sedan utvecklat deras dokument och även lagt till arbetslivets perspektiv, och det pedagogiska perspektivet, så att man förhoppningsvis kan känna igen sig i texten om man arbetar inom dessa områden.

Hur ska det användas?

– Som policydokument för oss medlemmar i Psykologförbundet. Vi ska kunna relatera till det i vetenskapliga spörsmål, säger Lars Ahlin.

ALL PSYKOLOGISK praktik som utövas av förbundets medlemmar ska enligt de yrkesetiska principerna vila på vetenskaplig grund och arbetet ska ske

utifrån såväl vetenskap som beprövad erfarenhet.

Policydokumentet förtydligar nödvändigheten av den vetenskapliga grunden. Samtidigt betonas evidensbegreppet med motiveringen att det ger uttryck för "en strävan att främja empiriskt underbyggda principer som basis för professionell psykologisk praktik och psykologiska åtgärder. En evidensbaserad psykologisk praktik... innebär en integrering av bästa tillgänglig forskning satt i ett sammanhang med individens/gruppens/organisationens... karakteristika, kultur och önskemål samt

den professionelle psykologens erfarenhetsbaserade omdöme."

EVIDENS KAN ENLIGT dokumentet vara både vetenskaplig och genererad av praktik.

Psykologarbetets bas ska vara grundforskning och tillämpad forskning i psykologi och besläktade ämnesområden som psykiatri och socialt arbete. Vad gäller frågan om evidens så förespråkas inga bestämda typer av forskningsansatser och metoder i propositionen, utan både experimentella och icke-experimentella, kvantitativa och kvalitativa metoder

nämns som tänkbara.

Den praktiska kompetensen hos psykologer utgörs av "kunskaper och färdigheter som främjar positiva resultat av deras åtgärder", sägs det. Därefter räknas en lång rad åtgärder i den psykologiska praktiken upp som innefattas i denna kompetens.

EXPERTIS UTVECKLAS, enligt policydokumentet, genom "praktiskt och vetenskapligt lärande, egen forskning, teoretisk förståelse, erfarenhet, självreflektion, kunskap om aktuell forskning, samt kontinuerlig vidareutbildning och utveckling."

Centralt för psykologisk expertis är att psykologen ska vara medveten om "egna begränsningar i kunskaper och färdigheter liksom om egna värderingar och förföreställningar – både kognitiva och emotionella – som kan påverka den egna bedömningen och insatsen." ■

EVA BRITA JÄRNEFORS

Policydokumentet i sin helhet på www.psykologforbundet.se

Programmet för opinionsbildning står fast

Styrelsen vill behålla policyprogrammet för kommunikation och opinionsbildning som det klubbades igenom vid kongressen 2007. Bara några små ändringar av teknisk natur föreslås.

Förbundsstyrelsen har gått igenom det policyprogram för kommunikation och opinionsbildning som beslutades av kongressen 2007. Som helhet vill styrelsen behålla policyprogrammet som det togs vid den förra kongressen, men vill göra vissa mindre förändringar.

FÖRBUNDETS kommunikationspolicy handlar både om intern och extern kommunikation och om opinionsbildning. I policyn står det bland annat att den interna kommunikationen är viktig "för att vi på bästa sätt ska kunna driva gemensamma frågor, arbeta med varandra och för att alla medlemmar ska känna sig delaktiga och få

kunskap om vad som händer i förbundet".

Den externa kommunikationen kan i många fall likställas med opinionsbildande arbete.

EN VIKTIG DEL i förbundets externa kommunikation är att etablera förbundet och psykologen som starka varumärken.

Målet är att Psykologförbundet ska uppfattas som en organisation som bygger på demokratiska värderingar och som kännetecknas av begreppen humanism, kunskap och nytta. Psykologerna ska uppfattas som den yrkesgrupp som är psykologins legitima företrädare, en yrkesgrupp med stark

professionalism och bred kompetens som bidrar till samhällets och individens välfärd.

Psykologförbundet kommunicerar internt med sina medlemmar via Psykologtidningen, hemsidan och medlemsmöten. Den externa kommunikationen ska kännetecknas av strategisk planering – styrelsen fastställer strategiska och effektiva mål för opinionsbildning, medan kansliets finner metoder och planerar det operativa opinionsbildande arbetet. En långsiktig plan upprättas för hur målen ska kunna uppnås och när de ska vara uppnådda.

Genom omvärldsbevakning ska förbundet ligga steget före och kunna initiera frågor till politiker, media och andra samt erbjuda material och kunskap.

Alla medlemmar ska uppmuntras till och stödjas

i att aktivt delta i det opinionsbildande arbetet. För detta krävs en väl utvecklad intern kommunikation där hemsidan är ett viktigt verktyg.

I PROPOSITIONEN TILL årets kongress föreslår förbundsstyrelsen endast mindre ändringar av policyprogrammet, som till exempel att prioritetsordningen i stycket om målgrupp i propositionen tas bort. Tanken är att målgruppen i stället ska kunna variera och anpassas efter kampanjens innehåll och syfte. Målgrupper ska vara politiker, beslutsfattare, allmänhet och media utan prioritetsordning, föreslår styrelsen. ■

CARIN WALDENSTRÖM

Dags för ny förbundsorganisation

Förbundets framtida organisation bör utredas, anser FS och uppmanar kongressen att ge den nya styrelsen i uppgift att genomföra utredningen. Den nuvarande organisationen med psykologföreningarna som bas för förbundets verksamhet har inte fungerat som tänkt.

Det var kongressen 2001 som med knapp majoritet röstade för att psykologföreningen, som består av alla psykologer på en arbetsplats, skulle ersätta kretsen som förbundets fackliga bas. Beslutet hade då föregåtts av långa och intensiva debatter på ett flertal kongresser.

Genom att förskjuta tyngdpunkten i det fackliga arbetet från regional till lokal nivå räknade man med att engagemanget bland medlemmarna skulle öka – det handlade ju om den egna arbetsplatsen. Den nya

organisationsformen passade också det nya lönesystem som införts, menade förespråkarna, samtidigt som ansvaret för de fackliga frågorna hamnade på en nivå där kunskapen om den lokala verksamheten fanns.

SOM STÖD FÖR psykologföreningarna skulle det finnas regionala fackliga rådgivare, men denna mellannivå i organisationen visade sig vara ogenomförbar. Intresset för uppgiften, som för finansiering och förtroendemanställning också förutsatte

avtal med fler arbetsgivare, var svagt.

Psykologföreningarnas storlek kom av naturliga skäl att variera stort, från många hundra medlemmar i de största landstingen till någon enstaka medlem i små kommuner.

Föreningarna framför allt på landstingssidan är tillräckligt stora för att fungera som förhandlingsorganisationer, medan den nya organisationen lett till problem i de lokala fackliga arbetet i mindre kommuner. Medlemmarna där känner sig ensamma i det fackliga arbetet, många saknar den regionala organisation som kretsarna utgjorde.

Förbundsstyrelsens avsikt att stödja lokala initiativ till samarbete mellan mindre arbetsplatser och över kom-

mungränser har heller inte gett önskat resultat.

FS lägger inget färdigt organisationsförslag till kongressen, utan föreslår att kongressen ska ge nästa styrelse i uppdrag att genomföra en grundlig analys och utvärdering av den nuvarande organisationen samt lämna förslag till ny organisation till kongressen 2013.

Förslaget ska inte enbart gälla den lokala organisationen utan omfatta såväl det traditionella fackliga arbetet som det yrkesmässiga/professionella arbetet, poängterar FS. Vidare understryker FS att möjligheten att redan under kongressperioden starta försöksverksamhet bör undersökas. ■

MAJA AHLROOS

Ny KBT-förening föreslås

Förbundsstyrelsen föreslår att Föreningen för Sveriges KBT-psykologer ska upptas som yrkesförening i förbundet, och därmed få möjlighet att delta på yrkesföreningars villkor i kongressen 2010.

Föreningen för Sveriges KBT-psykologer har för tillfället en status som intermistisk yrkesförening i förbundet, vilket innebär att föreningen är tillfällig och provisorisk – fram till kongressens beslut 2010. Förbundsstyrelsen, FS, föreslår i en proposition att föreningen ska erkännas som yrkesförening i förbundet.

Hur kommer det sig att FS föreslår en metod som gemensam nämnare i en yrkesförening, och

inte yrkesområdet som övriga yrkesföreningar inom Psykologförbundet.

– **DET STÄMMER INTE** riktigt, säger Julia Stenberg, andre vice ordförande i FS och ansvarig för den här propositionen. Seniorföreningen är ju en yrkesförening, men de är pensionärer och medlemmarna har arbetat inom olika områden. Och PPP är heller inget yrke, medlemmarna i den yrkesföreningen arbetar

inom flera olika områden. De har gemensamt att de är psykoterapeuter. Likadant med neuropsykologerna som finns i vitt skilda sammanhang.

– **DET ÄR** inte så renodlat längre att det måste vara ett gemensamt yrke för att bilda en yrkesförening, fortsätter Julia Stenberg.

– Föreningen för Sveriges KBT-psykologer har ansökt om att bli en yrkesförening och FS har undersökt om de uppfyller förbundets stadgar – och kommit fram till att de gör det. När medlemmar i Psykologförbundet vill engagera sig i förbundet är det klart att vi anser att det är jättebra och välkomnar det

engagemanget.

För att bli medlem i KBT-föreningen ska särskilda krav uppfyllas, så som att den som söker är legitimerad psykolog eller psykolog som gör PTP och är medlem i Sveriges Psykologförbund, men också ”sympatisera med föreningens målsättning, ändamål och syfte”. Även psykologstuderande, som är medlemmar i Psykologförbundet och som sympatiserar med föreningens mål och syfte, kan söka medlemskap.

Förbundsstyrelsen förordar att Föreningen för Sveriges KBT-psykologer får en egen yrkesförening. ■

KAJSA HEINEMANN

